

Referat af**REUs****Møde nr. 135**

Fredag den 25. oktober 2019

Afholdt i Børne- og Undervisningsministeriet

Ad dagsordenens pkt. 1**Godkendelse af dagsorden og referat af rådets møde nr. 134 den 27. september 2019**

Formanden bød velkommen til REUs møde nr. 135.

Formanden meddelte, at drøftelsen af årsstatistikken for praktikpladsområdet 2018 er udskudt til REUs næste møde den 15. november. Årsagen hertil er, at årsstatistikken først blev offentliggjort dagen forinden rådets møde. Der var derfor ikke tilstrækkelig tid for rådets medlemmer til at forberede en substantiel drøftelse på mødet.

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at FH er enige i, at det er mest hensigtsmæssigt at udskyde drøftelsen. FH har i årsstatistikken særligt bemærket årsstatistikens afsnit om de korte aftaler samt om de store velfærdsuddannelser. Ud over en gennemgang af statistikken ønsker FH en drøftelse selve dataene dvs. en drøftelse af, hvorvidt man kan tænke dataene anderledes og måske også nyere.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at DA ligeledes bifalder en udskydelse af drøftelsen. DA finder resultaterne i årsstatistikken overvejende positive men bemærker, at de ikke er svarende til ministeriets udlægning af statistikken i pressemeddelelsen, hvor der fokuseres på den negative del. DA er enige med FH i at se nærmere på dataene.

Morten Emborg, TEC, påpegede, at Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Lederne, undrer sig over fraværet af en specifik statistik for eux-aftaler.

Ursula Dybmose, KL, bemærkede, at ministeriets pressemeddelelse ikke synes at være dækkende. Pressemeddelelsen tager ikke hensyn til, at faldet i praktikpladser inden for det offentlige område særligt skyldes omlægningen af SOSU-uddannelsen i 2017.

Claus Eskesen, 3F, efterspurgte tal for, hvor mange elever der fuldfører grundforløbet, og som har en praktikplads efterfølgende. 3F savner ligeledes en statistik over praktikårselever. En statistik herom vil gavne drøftelsen af de korte aftaler.

Formanden konkluderede, at rådet på mødet den 15. november vil drøfte årsstatistikken. Rådet har desuden bemærkninger til, hvordan ministeriets pressemeddelelse er skrevet.

Dagsordenen samt referatet af REUs møde nr. 134 den 27. september 2019 blev herefter godkendt.

Ad dagsordenens pkt. 2

Meddelelser fra formanden

Formanden meddelte, at REUs tidligere formand Lars Mahler desværre er afdøet ved døden. Lars Mahler var blandt andet i 20 år direktør på Tech College Aalborg, i en årrække formand for Foreningen af Skoledere i Danmark og fra 2013-2015 var han formand for REU. Lars Mahler var vellidt og respekteret som en udpræget behagelig, kompetent og samvittighedsfuld formand for REU. Æret være hans minde.

Formanden orienterede ligeledes om, at der siden sidste møde er sket en ændring i repræsentationen i REU. Pia Svane, Horesta, er indstillet af DA som nyt medlem efter, at Pia E. Voss er trådt ud af REU.

Formandskabet har som nævnt på tidligere rådsmøde inviteret ministeren til at mødes med REU med henblik på at høre, på hvilke områder ministeren gerne ser, at REU har fokus i sin rådgivning. Ministeren har hertil svaret, at hun har mulighed for at gæste REU i forbindelse med rådsmødet den 6. december, kl. 10.00-10.45 og ser frem til et godt møde.

Formanden meddelte ligeledes, at DEA afholder vidensalon om Norges ungdomsuddannelsessystem den 5. november. Alle rådets medlemmer er velkomne. Yderligere information fås ved at tilgå DEAs hjemmeside.

Ad dagsordenens pkt. 3

Meddelelser fra Børne- og Undervisningsministeriet

Børne- og Undervisningsministeriet meddelte, at inden næste rådsmøde den 15. november vil et nyt forløbsregister blive offentliggjort. Registeret giver adgang til at kunne se, hvordan elever bevæger sig i uddannelsessystemet på tværs af ungdomsuddannelser. Registeret vil både omfatte erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser. I den forbindelse offentliggøres også tilgangstal, bestandstal osv. for erhvervsuddannelserne. Det forventes offentliggjort den 14. november. Såfremt rådet finder det relevant, vil STIL kunne give en introduktion hertil.

Christoffer Jørgensen, HK, bemærkede, at der er initiativer i aftalen "Fra folkeskole til faglært", som rådet ikke har hørt meget til. Nogle små erhvervsskoler har været i dialog med Børne- og Undervisningsudvalget, hvilket efterfølgende har givet anledning til et spørgsmål til ministeren om taxameter til udkantsskoler. Svaret fra ministeren var, at modellen for udmøntningen endnu ikke er fastlagt. Da der ikke er lang tid til, de skal udmøntes, ønsker HK hurtigst muligt at få fastlagt en model. De gymnasiale uddannelsers udkantstaxameter er sikret, mens erhvervsskolernes ikke er sikret endnu. Det er en urimelig forskel, da erhvervsskolerne ikke bør stilles ringere.

Nanna Højlund, FH, påpegede, at en status på eud-aftalen i det hele taget kunne være nyttig.

Børne- og Undervisningsministeriet svarede, at ministeriet ikke kan svare på ministerens vegne, men at spørgsmålet tages med videre.

Ad dagsordenens pkt. 4

Danmarks Evalueringsinstitut, EVA, præsenterer midtvejsnotet vedr. evaluering af rammeforsøg på erhvervsuddannelserne

Formanden oplyste, at REU i 2018 afgav indstillinger i forbindelse med forsøg med erhvervsuddannelser. På rådets møde den 15. marts 2019 fik rådet en orientering fra det daværende Undervisningsministerium om evalueringen af rammeforsøgene. Ministeriet oplyste, at EVA ville komme med et midtvejsnotat, som ville have fokus på implementering og foreløbige erfaringer, men som ikke vurderer virkning og betydning af forsøgene af respekt for, at forsøgene er under fortsat implementering. EVA har nu offentliggjort midtvejsnotatet, som er første afrapportering af en samlet evaluering af rammeforsøgene.

Konsulent Marie Seliger, EVA, oplyste, at rammeforsøgene skal afprøve tiltag, som skal understøtte en større fleksibilitet i forhold til praktik, uddannelsesmiljø og uddannelsesstruktur. Evalueringen har til formål at belyse, hvordan forsøgene bidrager til at udvikle bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser, og om der er behov for yderligere tiltag eller forsøg. Der er tale om 52 forsøg, som strækker sig fra medio 2018 til medio 2020. Midtvejsnotatet dækker det første halve år i perioden. Fokus for notatet er, hvor mange forsøg der er i gang, hvor mange der ikke er i gang, samt årsagen hertil.

I december 2018 var de 52 forsøg blevet til 51, da to var blevet slået sammen. 30 forsøg var i gang, hvilket inkluderede 3.504 elever. 15 skoler var endnu ikke gået i gang. Den primære årsag hertil var, at skolerne ikke havde haft et tilstrækkeligt antal elever til at oprette hold. Ved enkelte forsøg manglede godkendelser fra de involverede uddannelser. Syv forsøg er udgået.

Forsøget ”Bredere GF2” handler om, at elever kan udskyde deres uddannelsesvalg til de er i uge 10 eller uge 16 på grundforløbets anden del (GF2). Formålet er, at skolerne har mulighed for at give eleverne indblik i flere beslægtede uddannelser og på den måde motivere eleverne til at vælge uddannelser, der f.eks. ikke er kvotebelagte. Målet er, at færre elever falder fra på grund af manglende praktikplads. Foreløbige erfaringer viser, at det bidrager til at kvalificere elevernes uddannelsesvalg. Det hjælper uafklarede elever men har en mindre effekt hos afklarede elever. Skolerne har arbejdet på forskellige måder med at koble uddannelserne. Nogle uddannelser har samlæst undervisningen stort set hele tiden, mens andre uddannelser har vekslet mellem uddannelsesspecifik undervisning og undervisning på tværs. Skolerne peger på, at det understøtter et bedre studiemiljø på tværs af uddannelser, idet eleverne er samlet i en længere periode. Skolerne har øget fokus på at sikre overlevering af viden om eleverne, hvis de skifter uddannelse. Der er behov for klare praksisser for, hvordan sådanne skift håndteres. Der er desuden nogle administrative udfordringer ved forsøget, da forsøget ikke altid understøttes af de gældende systemer. Det betyder, at elever f.eks. kan miste et uddannelseskup, hvis de foretager et sent uddannelsesvalg.

”Forsøg på eux” handler om at skabe bedre sammenhæng i grundfagsundervisningen ved at sprede grundfagene ud. Skolerne oplever, at de får bedre og mere sammenhængende undervisning. Erfaringer viser også, at det ikke er alle fag, der giver mening at sprede ud. Det gælder særligt små fag. Forsøgene viser ligeledes, at det understøtter stabilitet og trivsel i lærergruppen på grund af oplevelsen af meningsfulde undervisningsforløb. Skolerne oplever at have lettere ved at rekruttere samt fastholde lærere, hvilket vil få eleverne til at opleve mere kontinuitet i uddannelsen. Forsøgene viser, at der er behov for særlige initiativer ved direkte optag af elever på GF2, da disse elever ikke vil modtage den undervisning, der er rykket fra GF2 til grundforløbets første del (GF1), medmindre yderligere initiativer igangsættes.

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at FH ikke på noget tidspunkt har været begejstrede for rammeforsøgene. Intentionen med opdelingen af grundforløbet var, at eleverne allerede på GF2 skulle møde det fag, som de efterfølgende skulle have i hovedforløbet. Forsøgene er udtryk for en anden uddannelses-tænkning, end der er i erhvervsuddannelserne efter reformen. Det er ligeledes vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om en selvevaluering, som er baseret på projektlederne. Herudover er det problematisk, hvis eleverne ikke er bevidste om, at de deltager i et forsøg. Når evalueringen er færdig, er det vigtigt, at de faglige udvalg orienteres herom.

Jannik Bay, DA, påpegede, at det grundlæggende altid er godt at se på bedre kvalitet og bedre fleksibilitet, men at det ligeledes er vigtigt at huske baggrunden for forsøgene – bl.a. at REU var skeptisk, da disse forsøg blev igangsat. Metodisk er det problematisk, at man kun har spurgt projektlederne. Man burde også spørge andre involverede herunder elever og virksomheder. Det kunne ligeledes være relevant at overveje hvilke ressourcer, der er blevet anvendt. Man kan stille spørgsmålstegn ved, om ressourcer og effekt står mål med hinanden.

Morten Emborg, TEC, bemærkede, at forsøgene i høj grad sigter til muligheder for at gøre elever opmærksomme på mindre og ikke ligeså synlige uddannelser. Et mere tværgående GF2 kan hjælpe elever til at få øjnene op for andre og af arbejdsmarkedet mere efterspurgte uddannelser. Der opfordres til, at rådet er åbne over for mindre justeringer.

Lars Kunov, Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Bestyrelserne, opfordrede til, at rådet er åbne over for drøftelser af de to problemstillinger, der adresseres i forsøgene dvs. et bredere GF2 og mere progression i eux-forløbene. Begge er problemstillinger, der fylder meget ude på skolerne.

Søren Hoppe Christensen, Uddannelsesforbundet, bemærkede, at de foreløbige resultater på eux-forsøgene er positive. Der har manglet en bedre sammenhæng mellem fagene.

Christoffer Jørgensen, HK, påpegede, at det er problematisk, hvis eleverne ikke ved, at de er med i forsøgene. Det bliver ikke muligt at følge op på effekten på et senere tidspunkt. Herudover er der forskel på, hvordan små og store skoler løser udfordringerne, hvilket gør det svært at sammenligne. Der er brug for opmærksomhed i evalueringen i forhold hertil.

Marie Seliger, EVA, svarede, at det er EVAs oplevelse, at skolerne er bevidste om, at det er en udfordring.

Christoffer Jørgensen, HK, bemærkede, at det i fremtiden vil være hensigtsmæssigt, hvis forsøgene bliver udarbejdet i samarbejde med dem, der efterfølgende skal evaluere. Det vil skabe bedre sammenhæng mellem den måde, forsøgene skrues sammen på, og den måde man ønsker at følge op på forsøgene efterfølgende.

Morten Smistrup, FH, pegede på, at det er vigtigt at huske, at det ikke kun er et didaktisk problem men også et strukturelt problem. Det er vigtigt at holde fast i, at GF2 ikke er tiltænkt uafklarede elever.

Formanden takkede Marie Seliger, EVA, for hendes præsentation og tilføjede, at REU vil vende tilbage til forsøgene, når slutevalueringen foreligger.

Ad dagsordenens pkt. 5

Præsentation fra Børne- og Undervisningsministeriet vedr. praktikpladstilsagn

Formanden oplyste, at praktikpladstilsagnet er implementeret i lov om erhvervsuddannelser og træder i kraft den 1. januar 2020. Udkast til regler om praktikpladstilsagn vil være indarbejdet i det udkast til bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, som forventes, at REU vil behandle på sit møde den 15. november.

Kontorchef Signe Rønn Sørensen, STIL, præsenterede systemet for selve indgåelsen af et praktikpladstilsagn på Praktikpladsen.dk. Signe Rønn Sørensen, STIL, fortalte, at praktikpladstilsagnet er et produkt af dialog med både virksomheder og elever, og at det implementeres ved årsskiftet.

Praktikpladstilsagnet er en ikke juridisk bindende aftale mellem praktikvirksomhed og elev men er en hensigtserklæring fra virksomheden om, at virksomheden har intention om at ansætte den unge i en uddannelsesaftale på et senere tidspunkt. Skal det lykkes med praktikpladstilsagnet til at virke i forhold til de unge som målgruppe, skal det være så digitalt nemt som muligt, hvilket er forsøgt med praktikpladstilsagnet på Praktikpladsen.dk.

Både elev og virksomhed har mulighed for at sætte en proces om et praktikpladstilsagn i gang. Såfremt det er virksomheden, der tager initiativ hertil, sker det ved at logge ind på Praktikpladsen.dk. Virksomheden udfylder minimum tre felter, og der er mulighed for, at de kan notere, hvad de har talt med eleven om. Eleven modtager efterfølgende en sms og udfylder minimum ét felt. Når eleven har godkendt tilsagnet, modtager begge parter en kvittering via mail eller sms.

STIL oplever, at virksomhederne er positive over for praktikpladstilsagnet som alternativ rekrutteringsproces. Dog skal det gøres meget tydeligt over for særligt eleverne, hvad et praktikpladstilsagn er.

Nanna Højlund, FH, påpegede, at det er vigtigt, at eleverne forstår, hvad et tilsagn er. Bekymringen kan være, at eleverne vil tro, at de har en uddannelsesaftale med en virksomhed uden rent faktisk at have det. Det bliver vigtigt at følge, hvordan tilsagnet bliver brugt. En anden bekymring kan være, at attraktive virksomheder vil have en række praktikpladstilsagn liggende, som de kan vælge imellem, hvorfor

mange unge ikke vil få den uddannelsesaftale, de have regnet med. Det positive ved praktikpladstilsagnet er, at de unge hurtigt kan se, at der er en konkret arbejdsgiver i den anden ende.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at det fortsat kan være en fordel for både elever og virksomheder at etablere en tidlig kontakt allerede i folkeskolen. Det er dog vigtigt at præcisere klart over for både virksomheder og elever, at der ikke er tale om en bindende aftale. På samme måde som virksomhederne kan vælge at have mange elever at vælge mellem, kan eleverne også holde deres muligheder åbne ved at sikre sig praktikpladstilsagn med flere forskellige virksomheder. Der er mange uklarheder, hvorfor der må evalueres løbende.

Claus Eskesen, 3F, pegede på, om et praktikpladstilsagn bør stå alene uden opfølgning. Der vil muligvis kunne opstå et behov for opfølgning på tilsagnet. Systemet kunne f.eks. kunne komme med en form for reminder til både elev og virksomhed. Det bliver relevant at følge, hvor mange elever der rent faktisk får en uddannelsesaftale med en virksomhed gennem praktikpladstilsagnet.

Signe Rønn Sørensen, STIL, svarede, at STIL arbejder på at finde ud af, hvornår der skal sendes en reminder, og hvornår et tilsagn skal slettes, såfremt det ikke er blevet til en uddannelsesaftale.

Pia Maul Andersen, 3F, påpegede, at det skal være knivskarpt, at der ikke er tale om en egentlig uddannelsesaftale, men derimod blot et tilsagn. Der må ikke ske misforståelser.

Poul Henrik Madelung, SAMA, spurgte, om en elev kan søge om tilsagn hos mange forskellige virksomheder uden at have talt med dem først, således så der er risiko for, at virksomhederne bliver spammet.

Signe Rønn Sørensen, STIL svarede, at virksomhederne kan slette tilsagn, som de ikke er interesserede i. Tilsagnet er åbent, hvilket betyder, at både elev og virksomhed kan skifte mening undervejs. Systemet for praktikpladstilsagnet vil løbende blive evalueret og rettet til.

Lars Kunov, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, spurgte, om der er tænkt noget i forhold til godkendelse af virksomhederne.

Signe Rønn Sørensen, STIL, svarede, at såfremt en virksomhed ikke er godkendt som praktikvirksomhed, vil den ikke være oprettet på Praktikpladsen.dk.

Pia Hansen, SMVdanmark, bemærkede, at store virksomheder vil have nemmere ved at administrere det nye praktikpladstilsagn, mens det vil være en administrativ byrde for mindre virksomheder.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærkede, at praktikpladstilsagnet er tænkt som et supplerende redskab. Det er frivilligt for både virksomheder og elever, hvorvidt de ønsker at anvende systemet.

Ursula Dybmose, KL, påpegede, at det i materialet til de kommunale forvaltninger skal fremgå, at det er en frivilligt og supplerende redskab.

Formanden takkede Signe Rønn Sørensen, STIL, for hendes præsentation og konkluderede, at rådet vil følge implementeringen af praktikpladstilsagnet.

Ad dagsordenens pkt. 6

Høring over udkast til bekendtgørelse om måling af elevers trivsel i erhvervsuddannelser

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at FH ikke har bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet, men at selve spørgsmålene kunne være interessante at drøfte i rådet på et senere tidspunkt.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at det er vigtigt at få sendt høringsvaret afsted, men at det er en god idé at se nærmere på spørgerammen på et senere tidspunkt.

Søren Hoppe Christensen, Uddannelsesforbundet, påpegede, at måden at stille spørgsmål på også tidligere er blevet anfægtet. Der er god grund til at kigge på spørgsmålene og måden at måle trivsel på.

Ursula Dybmose, KL, bemærkede, at en af de største indikatorer for mistroivsel er frafald. Der bør tages højde for den viden, der findes om frafald og frafaldsårsager.

Lars Kunov, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, foreslog, at REU nedsætter en arbejdsgruppe, som kan se nærmere på spørgsmålene.

Børne- og Undervisningsministeriet påpegede, at forhistorien for spørgsmålene er, at der blev nedsat en ekspertgruppe, som skulle udforme spørgsmålene med afsæt i spørgsmål fra tidligere år. Spørgsmålene skulle tage højde for de tidligere spørgsmål, således så der var mulighed for sammenligning på tværs af år. Det blev testet, at spørgsmålene levede op til dette.

Morten Smistrup, FH, bemærkede, at der i 2016, da spørgsmålene blev udarbejdet, blev lagt vægt på sammenhængen til de trivselsmålinger, skolerne selv lavede. Det kunne være interessant at få belyst, hvorvidt disse trivselsmålinger supplerer hinanden. FH foreslår, at REUs formandskab tager en drøftelse af om REU bør se på spørgerammen på et senere tidspunkt.

Ursula Dybmose, KL, bemærkede i forhold til bekendtgørelsen, at KL undrer sig over, at KL ikke er på høringslisten som selvstændig høringspart.

Formanden konkluderede, at formandskabet vil drøfte, om og hvordan rådet eventuelt kan se på spørgerammen. Formanden konstaterede samtidigt, at formandskabet får bemyndigelse til at færdiggøre høringsvaret fra REU på baggrund af de faldne bemærkninger.

Ad dagsordenens pkt. 7

Evt.